

Afiliacións á Seguridade Social por concello de residencia do afiliado

METODOLOXÍA

1. Obxectivos e utilidades

O principal obxectivo desta operación estatística é coñecer o número de traballadores afiliados á Seguridade Social en alta laboral segundo o concello de residencia, así como a distribución segundo o sexo, a idade e a nacionalidade.

Por outra banda, tamén se analizan as afiliacións á Seguridade Social en alta laboral segundo o concello de residencia do afiliado, os sectores de actividade e os réximes de afiliación.

2. Ámbito de investigación

Ámbito poboacional

A poboación obxecto de investigación é o conxunto de afiliacións á Seguridade Social en alta laboral, de traballadores residentes na Comunidade Autónoma de Galicia.

Non están incluídas as persoas que cotizan á Seguridade Social por outros motivos, como por exemplo os perceptores de prestacións de desemprego, os convenios especiais (distintos dos coidadores de dependentes) ou as persoas rexistradas na Seguridade Social só a efectos de recibir asistencia sanitaria.

Tampouco se recollen nesta operación estatística os traballadores cun sistema de previsión social distinto á Seguridade Social como, por exemplo, os funcionarios de clases pasivas.

Hai que ter en conta que o número de afiliacións non se corresponde necesariamente co de traballadores, senón co de situacións que xeran obriga de cotizar. É dicir, a mesma persoa contabilízase tantas veces como situacións de cotización teña, xa sexa porque ten varias actividades laborais nun mesmo réxime ou en varios. Nesta operación estatística difúndese información do número de afiliacións en alta laboral e dos traballadores afiliados á Seguridade Social.

Ámbito xeográfico

O ámbito xeográfico abarca todo o territorio galego.

As afiliacións clasifícanse segundo o concello de residencia do afiliado. Para obter o concello de residencia crúzase o ficheiro de afiliacións da Seguridade Social co Padrón municipal continuo do Instituto Nacional de Estadística (INE).

Ámbito temporal

O ámbito temporal correspóndese co último día de cada trimestre.

3. Definicións

Afiliación á Seguridade Social: a afiliación ao Sistema da Seguridade Social é obrigatoria para todas a persoas incluídas no campo de aplicación da Seguridade Social e única para toda a vida do traballador e para todo o sistema, sen prexuízo das baixas, altas e demais variacións que con posterioridade á afiliación poidan producirse. É dicir, o traballador afíliase cando comeza a súa vida laboral e se dá de alta nalgún dos réximes do sistema da Seguridade Social. Esta situación denomínase alta inicial. Se cesa na súa actividade será dado de baixa pero seguirá afiliado en situación de baixa laboral. No caso de que retome a actividade producirase unha alta denominada alta sucesiva a efectos estatísticos, pero non terá que afiliarse de novo dado que a afiliación é única para toda a vida do traballador.

Réxime xeral: quedan incluídos no réxime xeral, entre outros:

- Os traballadores españois por conta allea da industria e dos servizos e asimilados aos mesmos que exerzan normalmente a súa actividade no territorio nacional.
- Os traballadores por conta allea e os socios traballadores de sociedades mercantís capitalistas, aínda que sexan membros do seu órgano de administración, se o desempeño deste cargo non leva consigo a realización das funcións de dirección e xerencia da sociedade nin posúan o seu control.
- Os socios traballadores de sociedades laborais.
- Os estranxeiros con permiso de residencia e de traballo en España que traballen por conta allea na industria e nos servizos e exerzan a súa actividade en territorio nacional. Os traballadores comunitarios non necesitan permiso de traballo.
- Persoal (funcionario ou laboral) da administración local.
- Os condutores de vehículos de turismo ao servizo de particulares.
- O persoal civil non funcionario, dependente dos organismos, servizos ou entidades do Estado.
- Laicos ou segrares que presten servizos retribuídos en institucións eclesiásticas.

- As persoas que presten servizos retribuídos en entidades ou institucións de carácter benéfico social.
- Persoal contratado ao servizo de notaría, rexistros da propiedade e demais oficinas ou centros similares.
- Funcionarios en prácticas que aspiren a incorporarse a corpos ou escalas de funcionarios que non estean suxeitos ao réxime de clases pasivas e os altos cargos das administracións públicas que non sexan funcionarios, así como os funcionarios de novo ingreso das comunidades autónomas.
- Funcionarios transferidos ás comunidades autónomas, que ingresen voluntariamente en corpos ou escalas propios da comunidade autónoma de destino. Persoal interino ao servizo da administración de xustiza.
- Representantes de comercio.
- Artistas.
- Profesionais taurinos.
- Os seguintes sistemas especiais:
 - o Traballadores fixos discontinuos de empresas de estudo de mercado e opinión pública.
 - o Traballadores fixos discontinuos de cines, salas de baile e de festa e discotecas.
 - o Manipulado e empaquetado de tomate fresco, realizado por colleiteiros e exportadores.
 - o Servizos extraordinarios de hostalería.
 - o Industria da resina.
 - o Froitas, hortalizas e industria de conservas vexetais.
 - o Agrario. Con efecto o día 1 de xaneiro de 2012 os traballadores do réxime especial agrario (conta allea) inclúense dentro do réxime xeral da Seguridade Social, mediante a creación do sistema especial agrario.
 - o Empregados do fogar. Desde o día 1 de xaneiro de 2012 os traballadores incluídos no réxime especial de empregados do fogar quedan integrados dentro do réxime xeral, mediante a creación do sistema especial para empregados do fogar

Réxime especial de minería do carbón: están incluídos no réxime especial da minería do carbón os traballadores por conta allea que prestan os seus servizos a empresas que realicen as seguintes actividades relativas á minería do carbón:

- Extracción de carbón nas minas subterráneas.

- Explotación de carbón a ceo aberto.
- Investigacións e recoñecementos.
- Aproveitamento de carbóns e augas residuais con materias carbonosas.
- Escollido de carbón en vertedoiros de cascallo.
- Fabricación de aglomerados de carbón mineral.
- Fornos de produción de cok (con exclusión dos pertencentes á industria siderometalúrxica).
- Transportes fluviais de carbón.
- Actividades secundarias ou complementarias das anteriores.

Réxime especial autónomos: enténdese como traballador por conta propia ou autónomo, aquel que realiza de xeito habitual, persoal e directa unha actividade económica a título lucrativo, sen suxeición por ela a un contrato de traballo e aínda que utilice o servizo remunerado doutras persoas, sexa ou non titular dunha empresa individual ou familiar.

Presumirase, salvo proba do contrario, que o afiliado é un traballador por conta propia ou autónomo se ostenta a titularidade dun establecemento aberto ao público como propietario, arrendatario, usufrutuario ou outro concepto análogo.

En xaneiro de 2008 desapareceu o réxime especial agrario por conta propia e os seus afiliados integráronse no réxime especial de autónomos.

Réxime especial de traballadores do mar: están incluídos neste réxime:

- Traballadores por conta allea, retribuídos a salario ou á parte, empregados en calquera das actividades seguintes:
 - o Mariña mercante.
 - o Pesca marítima en calquera das súas modalidades.
 - o Extracción doutros produtos do mar.
 - o Tráfico interior de portos e embarcacións deportivas e de recreo.
 - o Traballos de carácter administrativo, técnico e subalterno das empresas dedicadas ás actividades anteriores.
 - o Traballo de estibadores portuarios.
 - o Servizo auxiliar sanitario e de fonda e cociña prestado aos emigrantes españois a bordo das embarcacións que os transportan.
 - o Persoal ao servizo das confrarías de pescadores e as súas federacións e das cooperativas do mar.

- o Calquera outra actividade marítimo-pesqueira que a súa inclusión neste réxime sexa determinada polo Ministerio de Empleo y Seguridad Social
- Os armadores de embarcacións que sexan de máis de 10 toneladas ou leven enrolados máis de cinco tripulantes, se figuran no rol e perciben como retribución polo seu traballo unha participación no "Monte Menor" ou un salario como tripulante, quedan asimilados a traballadores por conta allea, salvo para os efectos de desemprego.
- Traballadores por conta propia que realizan de xeito habitual, persoal e directa, algunha das actividades que a continuación se enumeran, sempre que a mesma constitúa o seu medio fundamental de vida:
 - o Armadores de embarcacións que non excedan as 10 toneladas de rexistro bruto, non leven máis de cinco persoas enroladas incluído o armador, e nas que este vaia enrolado como técnico ou tripulante.
 - o Os que se dediquen á extracción de produtos do mar.
 - o Os redeiros que non realicen as súas faenas por conta dunha empresa pesqueira determinada.
- Tamén se poden incluír o cónxuxe e os familiares, hasta o segundo grado de consanguinidade, afinidade ou adopción do traballador autónomo, se traballan, conviven e dependen economicamente de el, salvo proba de que son traballadores por conta allea.

Sistema especial agrario: é un sistema especial do réxime xeral no cal están incluídos os traballadores por conta allea que realizan labores agrarias, forestais, pecuarias ou actividades auxiliares ou complementarias en explotacións agrarias, así como os empresarios aos que presten os seus servizos.

Con data o día 1 de xaneiro de 2012 os traballadores do réxime especial agrario (conta allea) inclúese dentro do réxime xeral da Seguridade Social, mediante a creación do sistema especial agrario.

Sistema especial de empregados do fogar: están incluídos neste sistema especial todos os traballadores que reúnan os seguintes requisitos:

- Ser maior de 16 anos.
- Que presten servizos exclusivamente domésticos para un ou varios titulares do fogar familiar, ou a un grupo de persoas, que sen constituír unha familia, convivan no mesmo fogar con tal carácter familiar.
- Que eses servizos sexan prestados na casa que habite o titular do fogar familiar e demais persoas que compoñen o fogar.
- Que perciba por este servizo un soldo ou remuneración de calquera clase que sexa.

Desde o día 1 de xaneiro de 2012 os traballadores incluídos no réxime especial de empregados do fogar quedaron integrados dentro do réxime xeral, mediante a creación do sistema especial para empregados do fogar. Esta integración afectou tanto aos traballadores que prestaban servizos con carácter fixo para un titular do fogar familiar, como aos denominados “descontinuos”, que traballaban para varios titulares de fogares familiares.

Estableceuse un período transitorio desde o 1 de xaneiro de 2012 ata o 30 de xuño de 2012, para que os empregadores e os traballadores procedentes do réxime especial da Seguridade Social de empregados do fogar, comunicasen á Tesourería Xeral da Seguridade Social o cumprimento das condicións esixidas para a súa inclusión no sistema especial de empregados do fogar.

4. Recollida da información

Desde o ano 2011 en virtude do convenio de colaboración entre a Tesorería General de la Seguridad Social, o Instituto Social de la Marina e o Instituto Galego de Estatística en materia estatística, publicado no BOE núm. 90, do 15 de abril de 2011, o IGE recibe trimestralmente dous ficheiros: afiliacións en alta laboral e contas de cotización.

A data de referencia dos ficheiros é o último día de cada trimestre excepto para os tres primeiros trimestres de 2011: 6 de abril, 6 de xullo e 6 de outubro. Ata o ano 2010 o envío era semestral.

Nos ficheiros de afiliacións aparecen todas as afiliacións nalgúns dos réximes do Sistema da Seguridade Social: réxime xeral, réxime especial de minería do carbón, réxime especial de autónomos e réxime especial de traballadores do mar. Non están incluídas aquelas persoas pertencentes a outros réximes de protección social: MUFACE, ISFAS, MUGEJU, ...

O ficheiro de afiliacións conta cun rexistro por cada afiliación no sistema da Seguridade Social. É dicir, non hai un rexistro por cada afiliado, senón que poden existir varios rexistros (afiliacións) que correspondan a un mesmo afiliado.

No tocante ao ficheiro de contas de cotización da Seguridade Social, cobre calquera tipo de empresa e actividade, exceptuando os traballadores por conta propia. Os empresarios deben dispoñer, polo menos, dun código de conta de cotización por cada provincia onde realicen unha actividade económica e por cada réxime.

Hai que ter en conta que os códigos de conta de cotización non identifican necesariamente aos centros de traballo.

Por último, para obter o municipio de residencia do afiliado, cruzouse a base de datos de afiliacións co Padrón continuo que o INE envía periodicamente en virtude do Acordo marco sobre cooperación estatística e intercambio de información entre o Instituto Nacional de Estadística (INE) e o Instituto Galego de Estatística (IGE), firmado o 30 de xaneiro de 2002.

Desde o ano 2013 (inclusive) o INE envía semestralmente ao IGE os ficheiros de microdatos do Padrón municipal continuo con data de referencia o 1 de xaneiro e 1 de xullo de cada ano. Para os anos anteriores a 2013 só se dispón dos ficheiros correspondentes ao primeiro día de cada ano.

Cada ficheiro de afiliacións crúzase coa base de datos do Padrón que teña a data de referencia máis próxima ao de afiliacións e que estea dispoñible no momento da difusión da operación.

Para aqueles rexistros do ficheiro de afiliacións que non é posible cruzalos co Padrón, asígnase o concello de residencia que figura nas bases de datos da Seguridade Social.

5. Variables de clasificación e aspectos metodolóxicos

Como xa se indicou anteriormente, o ficheiro de afiliacións conta cun rexistro por cada afiliación polo que, nas táboas de afiliacións, cada afiliado se contabiliza tantas veces como situacións de cotización teña, ben sexa porque ten varias actividades laborais nun mesmo réxime ou en varios.

Por outra banda, desde o día 1 de xaneiro de 2012 os traballadores incluídos no réxime especial de empregados do fogar quedaron integrados dentro do réxime xeral mediante a creación dun sistema especial. A forma de contabilizar as afiliacións para os empregados do fogar cambia a partir dese momento. Mentres que para os restantes réximes se contabiliza o número de afiliacións, para o sistema especial de empregados do fogar cóntase o número de traballadores distintos.

Non obstante, nas táboas que se difunden do número de afiliados en alta laboral, cada traballador contabilízase unha soa vez.

A continuación faise unha pequena descrición das principais variables de clasificación utilizadas na difusión dos resultados.

Concello de residencia do afiliado: concello no que figura empadroado o afiliado (Padrón municipal continuo).

Idade: obtense a partir da data de nacemento que figura na base de datos da Seguridade Social.

Sexo: considérase o sexo recollido na base de datos da Seguridade Social.

Nacionalidade: considérase a nacionalidade gravada na base de datos da Seguridade Social.

Actividade: para os traballadores por conta propia considérase a actividade (segundo a Clasificación Nacional de Actividades Económicas CNAE 2009) rexistrada na base de datos de afiliacións. Aos traballadores por conta allea asígnaselles a actividade da conta de cotización á que pertencen.

Réxime de afiliación: difúndense os datos do sistema especial de empregados do fogar e do sistema especial agrario separados do réxime xeral para dar continuidade ás series anteriores ao ano 2012.

6. Presentación de resultados

A difusión estruturase en dous bloques:

- Afiliados á Seguridade Social en alta laboral: proporciónanse táboas co número de traballadores afiliados en alta laboral segundo o municipio de residencia do afiliado, o sexo, a idade e a nacionalidade. Nestas táboas cada traballador contabilízase unha única vez, independentemente de que estea afiliado en varios réximes ou traballe para varias empresas. Difúndense datos desde o primeiro trimestre de 2011
- Afiliacións á Seguridade Social en alta laboral: publícanse táboas co número de afiliacións en alta laboral segundo o concello de residencia do afiliado, o sexo, a idade, o sector de actividade e o réxime de afiliación. Neste caso cada afiliado contabilízase tantas veces como situacións de cotización teña. Por exemplo, se un afiliado traballa a xornada parcial en dúas empresas distintas cóntase dúas veces.

Para as táboas de afiliacións dispónse de datos semestrais desde 2006 ata 2010 (ambos inclusive) e trimestrais desde 2011.